

ZAŠTITA NA RADU U AUSTRIJI - POUČAN PRIMJER ISKUSTVA I STALNOG RAZVOJA

*dr. Anna Ritzberger-Moser, glavna inspektorica zaštite na radu Republike Austrije
Federalno ministarstvo za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača*

hvalni, a sve vas pozivamo da s posebnom pozornošću pročitate odgovore na ta pitanja iz kojih možemo razabrati i moguću poruku i poticaj za naš rad na unapređivanju sustava zaštite na radu.

SIGURNOST: Poštovana dr. Ritzberger-Moser zahvaljujemo što ste pristali na razgovor za naš časopis 'SIGURNOST' (SAFETY) posvećen unapređenju zaštite na radu i zdravlja na radnom mjestu. U središtu našeg zanimanja je radnik i njegovo/njezino radno mjesto, pa bismo željeli saznati kako je organizirana i kako se u Austriji provodi zaštita na radu. Molimo Vas da najprije izdvojite elemente zaštite na radu koje smatrate najvažnijima i opišete kako su zastupljeni u austrijskim zakonima i propisima.

RITZBERGER-MOSER: Zahvaljujem na prilici da govorim o zaštiti na radu u Austriji. Zaštita

Zaštita na radu u Austriji interesantna je za nas iz više razloga među kojima prevladavaju: razvijeni gospodarski odnosi, usporedba austrijskih i hrvatskih zakonskih rješenja u području zaštite na radu te posebno istaknuta moguća sljedivost zbog zajedničke političke, kulturne, znanstvene i tehničke povezanosti Hrvatske i Austrije, ili možda bolje rečeno, Austrije i Hrvatske. Tu povezanost, a često i bliskost, možemo pratiti u još aktivnim tehničkim sustavima graditeljstva, energetike i infrastrukture koji nas osobito zanimaju sa stajališta zaštite na radu.

Slijedom tih nakana usuglašenih u Uredništvu našeg časopisa SIGURNOST posjetili smo Federalno ministarstvo za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača Republike Austrije koje se ljubazno odazvalo našem pozivu, a naša sugovornica i gošća-urednica u ovome broju je gospođa dr. Anna Ritzberger-Moser, glavna inspektorica zaštite na radu. Postavili smo joj brojna pitanja o sustavu zaštite na radu u Austriji, a ona je sustavno i detaljno odgovorila na svako od njih i pri tome ih potkrijepila podacima i izvorima koji pridonose razumijevanju i potiču na aktivno sudjelovanje u unapređivanju zaštite na radu. Stoga smo joj posebno za-

na radu kod nas ima vrlo dugu tradiciju. Prve zakonske odredbe donesene su sredinom 19. stoljeća i postale su temeljem za donošenje kasnijih zakona kojima se regulira zaštita na radu. Inspektorat je osnovan godine 1883., a funkcionirao je kao nadzorno tijelo. U isto vrijeme je razrađivan sustav praćenja zdravlja i tehnike zaštite kao i sustav socijalnog osiguranja čija je zadaća zdravstvena prevencija, medicinsko liječenje i rehabilitacija. Dakle, Austrija je 1995., kad je postala članicom Europske unije, već imala dobro razvijen sustav zaštite na radu. Međutim, po pristupanju EU sustavno se uvode novi načini razmišljanja i nove regulative. Zakon o zaštiti

na radu donesen je 1994. tijekom pristupanja Austrije Europskoj uniji, a stupio je na snagu 1. siječnja 1995. U njega je ugrađena Smjernica 89/391/EEC kojom se uvode određene mjere zaštite na radu i novi elementi u zakonodavstvo Austrije koje regulira zaštitu na radu i pitanja zdravlja na radu. Pojediniosti zaštite radnika na radu sadržane u Smjernici o radnim mjestima i Smjernici o radnoj opremi ugrađeni su u regulativu, tj. u Zakon o zaštiti na radu.

SIGURNOST: Možete li nam približiti koje se zakonske obveze i prava radnika u vezi sa zaštitom na radu najuspješnije provode, a koje bi austrijski poslodavci trebali poboljšati?

RITZBERGER-MOSER: U Zakonu o zaštiti na radu iz 1994. glavne su novosti procjena opasnosti, uvođenje obvezne službe za prevenciju za sva poduzeća te uključivanje radnika u sva pitanja sigurnosti na radu i zaštite zdravlja. Legislativa vezana za zaštitu na radu obvezuje sve poslodavce u Austriji. Pravni temelj joj je Zakon o zaštiti na radu kojemu podliježe najveći dio austrijskih poslodavaca. Posebne odredbe o zaštiti primjenjuju se u poljoprivredi i šumarstvu, a posebno je regulirana i zaštita osoba zaposlenih u federalnim, pokrajinskim i lokalnim tijelima uprave. Zakonom o zaštiti na radu nisu obuhvaćene samozaposlene osobe, no te se osobe moraju pobrinuti da njihov rad ne ugrožava radnike drugih tvrtki.

Jedan dio Zakona o zaštiti na radu odnosi se na regulativu koja propisuje radno vrijeme, poštovanje dopuštene duljine vremena za vožnju i radne uvjete trudnica i mladih. Odvojeno područje čine pitanja iz radnog zakonodavstva kao što su ugovori o radu, kolektivni ugovori i zakon o socijalnom osiguranju. Borba protiv dampinške cijene rada i društvenog dampinga nije dio zaštite na radu. Poslodavci su odgovorni za poštovanje mjera zaštite na radu. Oni se moraju pobrinuti da se provode sve mjere zaštite na radu kao i za opću dobrobit radnika.

Naravno, ne mogu govoriti u ime austrijskih poslodavaca, i jasno je da neki kritiziraju pojedine elemente austrijskog Zakona o zaštiti na radu kao jedan oblik birokracije ali, sve u svemu, re-

kla bih da poslodavci prepoznaju svoju odgovornost i uviđaju korist od mjera sigurnosti i zaštite zdravlja radnika za svoja poduzeća.

SIGURNOST: Jedan od ključnih preduvjeta zaštite na radu jest zdravlje radnika. U hrvatskom Zakonu o zaštiti na radu stoji posebno poglavlje o Službi medicine rada s kojom poslodavac sklapa ugovor o provedbi zaštite zdravlja radnika. Služba ima niz važnih zadaća, kao npr. sudjelovanje u procjeni rizika, zdravstvene preglede radnika, savjetovanje poslodavaca itd. Molimo Vas da nam približite kako je pitanje zdravlja radnika ugrađeno u regulativu i kako se provodi u Austriji?

RITZBERGER-MOSER: Austrijski zakon određuje da svaka tvrtka surađuje sa službama za prevenciju (stručnjacima za zaštitu na radu i liječnicima medicine rada). Ta obveza važi za sve tvrtke, bez obzira na veličinu, čak i za tvrtke sa samo jednim zaposlenim. Razlika je samo u opsegu suradnje s navedenim službama. Ako je moguće, podršku bi trebali pružati stručnjaci za prevenciju, tj. osobe već zaposlene u tvrtki. Vanjski stručnjaci mogu se pozvati ako tvrtka nema odgovarajuće stručnjake toga tipa. Vanjski stručnjaci su ili samozaposleni ili rade pri nekom centru za prevenciju, centru za zaštitu na radu ili pri centru medicine rada.

U tvrtkama s više od 50 zaposlenih postoji zakonom propisan godišnji minimum broja radnih sati koje liječnik medicine rada i stručnjak zaštite na radu moraju odraditi u prevenciji. Moguće je pozvati i druge stručnjake ako je potrebno, npr. radne psihologe, kemičare ili stručnjake iz područja ergonomije. Za manje tvrtke dovoljne su redovne inspekcije.

Minimalan broj sati posvećenih prevenciji ovisi o broju radnika u tvrtki i razini opasnosti. Kod niske razine opasnosti, npr. u uredima, propisno je 1.2 sata godišnje po radniku, dok u svim drugim granama to iznosi 1.5 sati po radniku godišnje. Dodatnih pola sata dodaje se za sve radnike koji rade u noćnoj smjeni najmanje pedeset puta godišnje. Ukupan broj sati posvećenih zaštiti odraduju liječnici medicine rada (najmanje 35 %) i stručnjaci zaštite na radu (najmanje

40 %). U preostalom vremenu mogu se angažirati drugi specijalisti.

Tvrtke s manje od 50 zaposlenih podliježu drugačijem programu. Kod njih se rad na prevenciji obavlja preko inspekcija koje se održavaju jednom godišnje (11–50 zaposlenih) ili svake druge godine (1–10 zaposlenih). Inspekciju zajednički obavljaju liječnik medicine rada i stručnjak zaštite na radu.

Tvrtke s manje od 50 zaposlenih mogu se također koristiti uslugama nekog od centara za sprečavanje nesreća na radu kojima upravljaju osiguravatelji za nesreće na radu. Ta je usluga besplatna.

SIGURNOST: Procjena rizika neupitno je temeljni dokument kojim se utvrđuju glavni elementi sustava zaštite na radu u nekom poduzeću/instituciji. Molimo Vas da nam predočite praksu izrade dokumenta za procjenu rizika u Austriji te koji se rezultati procjene rizika (prijedlozi za poboljšanje zaštite na radu) najuspješnije provode u austrijskim poduzećima.

RITZBERGER-MOSER: Za postizanje optimalne kvalitete, tj. sigurnosti radnih mjesta, svi rizici za radnike moraju se sustavno utvrditi i vrednovati. Dobiveni podaci služe za donošenje najprikladnijih mjera zaštite.

Podaci i zaštitne mjere moraju se prikazati u odgovarajućoj dokumentaciji o sigurnosti na radu i zaštiti zdravlja, a treba ih po potrebi obnavljati i dopunjavati.

Svaki poslodavac mora osigurati sigurnost i zaštitu zdravlja svojih radnika u svim aspektima radnog procesa te također mora stalno unapređivati postojeći sustav sigurnosti i zaštite zdravlja. Pomoć poslodavcima pri izradi odgovarajuće procjene rizika pružaju Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (General Accident Insurance Institute, Zavod za opće osiguranje od nesreća), Bundesarbeiterkammer (Federal Chamber of Labour, Federalna komora rada) i Wirtschaftskammer Österreich (Austrian Federal Economic Chamber, Austrijska federalna gospodarska komora). Besplatan alat nalazi se na web adresi: www.eval.at.

SIGURNOST: Inspekcija zaštite na radu provodi redoviti i izvanredni nadzor sustava zaštite na radu u poduzećima/ustanovama. Rado bismo saznali kako je organizirana Inspekcija zaštite na radu u Austriji, koje su joj zadaće i kako se provode inspekcijski nadzori?

RITZBERGER-MOSER: Središnja inspekcija rada je odjel pri Federalnom ministarstvu za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača. Inspekcija rada podijeljena je na 19 regionalnih inspekcija rada i posebnu Inspekciju rada za građevinarstvo koje su izravno odgovorne Ministarstvu, a njihov rad nadzire i koordinira Središnja inspekcija rada.

Inspekcija rada glavno je tijelo za obavljanje inspekcije zaštite na radu. Njezine nadležnosti obuhvaćaju veliku većinu poslodavaca i radnika u Austriji.

Iznimke su sljedeće skupine: pokrajinska i lokalna tijela uprave, poljoprivreda i šumarstvo, ustanove kojima upravljaju zakonom priznate vjerske zajednice i privatna kućanstva.

Inspekcija rada nadzire sigurnost na radu i zaštitu zdravlja radnika, poštovanje odredaba o radnom vremenu i odmoru, zapošljavanje djece i mladih i zaštitu trudnica i dojilja.

Inspekcija rada ne bavi se ugovorima o radu, kolektivnim ugovorima, protuzakonitim zapošljavanjem ili dampinškim cijenama rada i društvenim dampingom. Za ta pitanja postoje druga tijela kao i radni i socijalni sudovi.

Inspekcija rada ima zakonske ovlasti osigurati zaštitu života i zdravlja radnika. S tim u vezi, ona ima posebna prava i obveze koji su navedeni u Zakonu o inspekciji rada:

- Inspekcija rada ima pravo ući u tvrtke i provoditi nadzor (radnih mjesta, gradilišta i drugih lokacija na otvorenom) u bilo koje vrijeme s prethodnom obavijesti ili bez nje. Ovo se odnosi i na uvjete života i smještaj radnika koje osigurava poslodavac.
- Inspektori smiju fotografirati sve na terenu tvrtke i obavljati mjerenja.
- Inspektori smiju uzimati uzorke tvari i slati ih na analizu.

- Inspektori rada smiju zatražiti i dobiti obavijesti o tvarima i strojevima od tvrtki koje ih izrađuju ili prodaju.
- Ako je potrebno, mogu zatražiti da se strojevi i instalacije stave u rad.
- Inspektori rada smiju razgovarati s osobljem i zahtijevati pisane obavijesti.
- Dopušteno im je pregledati sve papire i dokumente ako je to potrebno za sigurnost na radu ili zaštitu zdravlja na radnom mjestu.
- Inspektori se mogu obratiti odgovornim tijelima vlasti koje će tvrtkama narediti uvođenje posebnih zaštitnih mjera.

Obveze/dužnosti Inspekcije rada:

- Inspekcija rada obvezna je surađivati sa socijalnim partnerima o pitanjima zaštite na radu. Dva sastanka godišnje na regionalnoj razini su minimum.
- Inspektori rada savjetuju i daju podršku poslodavcima i zaposlenima u svim aspektima zaštite na radu.
- U slučaju sukoba interesa, treba osigurati medijaciju (posredovanje) između dviju strana.
- Žalbe naslovljene Inspekciji rada moraju se u svim slučajevima tretirati strogo povjerljivo.
- Ako se tijekom inspekcije utvrde nedostaci, inspektori rada obvezni su – ovisno o ozbiljnosti nedostataka – savjetovati poslodavce i pozvati ih da uvedu mjere poboljšanja. Mogu odmah podnijeti i odgovarajuću tužbu protiv poslodavca.
- Ako se utvrdi prijeteća opasnost za živote i zdravlje radnika, potrebne mjere mogu se odmah provesti, a uključuju npr. zaustavljanje strojeva ili zabranu zapošljavanja radnika.

Inspekcija tvrtke

Zakonske ovlasti Inspekcije rada uključuju praćenje i poštovanja mjera sigurnosti i zdravstvene regulative u tvrtkama (radna mjesta, građevinske lokacije i objekti na otvorenom). Te in-

spekcije su rutinske prirode. Međutim, posebne se inspekcije provode nakon ozbiljnih nesreća na radu, nakon primljenih žalbi ili u sklopu nadzornih kampanja s posebnom svrhom.

Inspektori mogu najaviti svoj dolazak unaprijed, ali nemaju obvezu da tako postupaju. Poslodavca trebaju obavijestiti kad stignu u tvrtku, na građevinsku lokaciju ili radno mjesto. Poslodavac može sam pratiti inspektore ili imenovati drugu osobu koja će umjesto njega pružati potrebne obavijesti i davati na uvid dokumentaciju.

Osobe koje zastupaju radnike (članovi radničkog vijeća ili predstavnik za zaštitu na radu) moraju imati mogućnost sudjelovanja u inspekciji. Isto vrijedi za stručnjake za prevenciju (liječnike medicine rada i stručnjake za zaštitu na radu). Poslodavac mora odmah po dolasku inspektora rada obavijestiti te osobe o inspekciji.

Inspekcije koje se obavljaju u povodu žalbe poslanske Komori rada poseban su slučaj. Inspekciji će nazočiti ne samo navedene osobe, već i predstavnici odgovarajuće udruge poslodavaca i Komore rada.

Ako se tijekom inspekcije utvrde nedostaci, posljedice će ovisiti o ozbiljnosti prekršaja. Uobičajeno je da se inspektor rada i poslodavac konzultiraju o tome kako djelotvorno provesti regulativu o zaštiti na radu. Tvrtka će potom primiti dopis s popisom svih nedostataka i rokom do kojeg odgovarajuće mjere treba provesti. Ako se taj zahtjev ne ispuni, Inspekcija rada mora obavijestiti relevantno upravno tijelo koje će reagirati kaznom za tvrtku. Ako je kršenje ozbiljne prirode, Inspekcija rada mora odmah pokrenuti postupak administrativnog kažnjavanja.

Upravni kazneni postupak provode područna upravna tijela. On se obično pokreće temeljem obavijesti (tužbe) od Inspekcije rada. Optuženici su poslodavac ili njegovi imenovani predstavnici. Zaposlenici mogu biti kažnjeni samo za određene prekršaje, npr. ako ne koriste osobnu zaštitnu opremu unatoč uručenoj pisanoj obavijesti da to čine. Visina globe ili druge kazne ovisi uglavnom o broju ili težini prekršaja i o eventualnim već počinjenim kršenjima istih pravila zaštite na radu.

Ako se utvrde ozbiljni i akutni rizici, Inspekcija rada izdaje momentalnu zabranu rada. Uz to, inspektori imaju ovlasti odmah isključiti postrojenja ili strojeve. Nakon usmene naredbe stiže čim je moguće i pisana, a kopija naredbe mora se poslati voditelju smjene. Kad se opasnost ukloni, lokalna uprava povlači naredbu na zahtjev poslodavca.

SIGURNOST: Alati, oprema i radno okruženje čine poseban dio zaštite na radu. U Hrvatskoj je praksa da se stotine sredstava za rad ispituju najmanje jednom u dvije godine što je ponekad vrlo skupo, a kvaliteta ispitivanja može biti upitna. Možete li ukratko opisati kako je to riješeno u Austriji?

RITZBERGER-MOSER: U regulativi o zaštiti na radu pod pojmom radna oprema podrazumijevaju se svi strojevi, aparati, alati, naprave i sustavi kojima se radnici koriste. Nadalje, tu su uključena i transportna sredstva za osobe i robu, dizala, ljestve, skele, kotlovi, posude pod tlakom, postrojenja za izgaranje, kontejneri, silosi, linije za dopremu (opskrbu) i cjevovodi, automatska vrata i ulazi kao i ulazi na podizanje, nagibni ulazi i roletne zavjese.

Radna oprema smije se upotrebljavati samo ako je prikladna za sigurno obavljanje određenog posla i ako udovoljava relevantnim propisima. Pri uporabi opreme označene znakom CE, radnici mogu biti sigurni da je ona u skladu sa zakonskim odredbama o zaštiti na radu, osim ako nemaju drugu obavijest.

Pri instaliranju radne opreme potrebno je paziti da se osigura dovoljno prostora kako bi korištenje opreme bilo sigurno:

- Sve upotrijebljene i proizvedene tvari moraju se dovoditi i odvoditi na siguran način.
- Dijelovi opreme za prijenos teških tereta ne smiju se pretjerano opteretiti (npr. iznad dopuštene granice).
- Oprema ne smije biti ugrađena tako da može zahvatiti odjeću ili dijelove tijela radnika. Prostor za održavanje mora biti primjereno osvijetljen.

Kod opreme postavljene na otvorenom potrebno je osigurati zaštitu od munje, lošeg vremena i opasnosti od električnih vodova iznad lokacije.

Za neku opremu potrebno je provesti testove prihvatljivosti, redovna ispitivanja i ispitivanja nakon neuobičajenih incidenata. Ispitivanja provode odgovarajući stručnjaci, a rezultati se dokumentiraju. Ako se ustanove manjkavosti, radna oprema smije se upotrebljavati tek nakon što se manjkavosti uklone. Radna oprema mora se redovito održavati. Upute proizvođača o održavanju moraju se poštovati.

Uporaba opreme također podrazumijeva popravke, održavanje, čišćenje, podešavanje i pripremu.

Potrebno je držati se sljedećih načela uporabe opreme:

- Upotrebljavati samo za navedenu namjenu.
- Držati se navedenih uputa i pravila o radu s električnom strujom.
- Upotrebljavati osobnu zaštitu i zaštitne naprave.
- Ne upotrebljavati oštećenu opremu koja može prouzročiti opasnost.
- Utvrditi ima li radna oprema kakve očite neispravnosti prije uporabe.
- Osigurati da stavljanje u rad opreme ne dovodi nikoga u opasnost.
- Ako se uoči bilo kakva neispravnost ili manjkavost radne opreme, proslijediti obavijest nakon završetku smjene.
- Zaštitne naprave trebaju se nalaziti na opremi i kad ona nije u radu; u suprotnom se takva oprema smatra neispravnom.

Poslodavci se moraju pobrinuti da zaposlenici dobiju prikladne obavijesti, upute i poduku o radu i da se drže navedenih načela.

SIGURNOST: Osposobljavanje radnika, radničkih predstavnika, stručnjaka za zaštitu na radu i poslodavaca i njihovih ovlaštenika te ostalih sudionika u sustavu zaštite na radu, također, je važan element provedbe zaštite na radu. Možete li opisati kako se osposobljavanje provodi u Austriji?

RITZBERGER-MOSER: Zaposlenici moraju biti obaviješteni o svim mjerama zaštite kako bi se spriječili rizici od opasnosti na radu. Nadalje, zaposlenici moraju biti osposobljeni za rad u skladu sa svojim iskustvom. Potvrda o provedenom osposobljavanju mora biti dostupna na uvid, a osposobljavanje se po potrebi mora ponoviti. Posebno osposobljavanje o zaštiti potrebno je za neka područja rada (npr. rad na dizalicama, viličarima itd.).

Posebno osposobljavanje potrebno je osobama koje žele raditi kao stručnjaci zaštite ili liječnici medicine rada. Trajanje i sadržaj osposobljavanja propisani su odgovarajućim zakonskim aktima. Posebno osposobljavanje za stručnjake zaštite provodi se putem tečaja od 288 jedinica koji nude AUVA, ali i zavodi za gospodarsku promidžbu (WIFI), BFI Centar za obrazovanje odraslih i TÜV Zavod za tehničku zaštitu. Posebno osposobljavanje za liječnika medicine rada pružaju samo akreditirane visokoškolske ustanove, a sadržaj propisuje regulativa koju određuje ministar zdravlja.

Predstavnik zaposlenika za zaštitu na radu brine o sigurnosti i zaštiti zdravlja i ne treba ga miješati sa stručnjakom za zaštitu. Predstavnik za zaštitu na radu ima pravo na sve obavijesti i mora se uključiti u mnoga pitanja vezana za zaštitu na radu i zdravlje. Predstavnici se imenuju uz odobrenje predstavnika zaposlenika i njihova se imena registriraju pri Inspekciji rada.

Osposobljavanje predstavnika za zaštitu stječe se tečajem od 24 jedinice koji nudi AUVA, Komora rada (AK), zavodi za gospodarsku promidžbu (WIFI), BFI Centar za obrazovanje odraslih i TÜV Zavod za tehničku zaštitu. Predstavnik za zaštitu prati provedbu i poštovanje stavki regulative o sigurnosti i zaštiti zdravlja. Obveza mu je ukazati na nedostatke poslodavcu i s njim se savjetovati o rješavanju tih nedostataka. Predstavnici za zaštitu imaju posebnu ulogu na području sigurnosti i zdravlja u tvrtkama. Oni prenose mišljenja zaposlenih o svim pitanjima zaštite zdravlja i sigurnosti te tako pridonose participaciji radnika u procesu rada. Poslodavci, glavni direktori i njihovi opunomoćenici ne mogu stoga obavljati dužnost predstavnika za zaštitu.

SIGURNOST: U sustavu zaštite na radu postoje brojni specifični poslovi za koje su potrebna posebna znanja i oprema. U Hrvatskoj postoje ovlaštena poduzeća za zaštitu na radu koja izrađuju procjene rizika, ispituju sredstva rada i radni okoliš i za to imaju dozvolu Ministarstva nadležnog za rad. Ima li sličnih poduzeća u Austriji i koja im je uloga?

RITZBERGER-MOSER: Stručnjaci zaštite na radu i liječnici medicine rada (preventivne službe) pomažu poslodavcima u provođenju obveze sigurnosti na radnom mjestu, zaštiti zdravlja, poboljšanju zdravlja u određenim radnim uvjetima i osmišljavanju procesa rada na što humaniji način. Također savjetuju zaposlenike, predstavnike za zaštitu na radu i radničke udruge o pitanjima iz ovoga područja. Međutim, najveća odgovornost jest na poslodavcima. Oni se moraju pobrinuti da potrebne obavijesti i dokumenti budu dostupni kako bi stručnjaci za zaštitu i liječnici medicine rada mogli obavljati svoj posao. To podrazumijeva dokumente poput procjene rizika, izvješća o nesrećama na radu, rezultate mjerenja (buke, opasnih materijala i tvari itd.) te rezultate ispitivanja.

Potrebno je konzultirati stručnjake za prevenciju o svim pitanjima sigurnosti i zaštite zdravlja. Naročito se to odnosi na sljedeće:

- Planiranje radnih mjesta
- Nabava i promjena radne opreme
- Uvođenje ili izmjena radnih procesa i agensa
- Ispitivanje i odabir osobne zaštitne opreme
- Pitanja vezana za psihologiju rada, ergonomiju i higijenu na radu (naročito oblikovanje radnih mjesta, radnih procesa i postupaka)
- Organizacija protupožarne zaštite i evakuacije
- Organizacija prve pomoći
- Zapošljavanje osoba s invaliditetom (promjena posla, reintegracija)
- Utvrđivanje i procjena rizika
- Donošenje mjera za sprečavanje rizika
- Organizacija osposobljavanja zaposlenika i pisanje uputa za rad

- Administrativni postupci vezani za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Kako je već opisano, postoji nekoliko načina imenovanja stručnjaka za prevenciju. Jedan je da tvrtka ima vlastite stručnjake i liječnika medicine rada. Ako poslodavac nema vlastito osoblje, drugo je rješenje da angažira vanjske stručnjake i liječnike ili usluge centra za sigurnost i zdravstvenog centra.

U tvrtkama s manje od 50 zaposlenih moguće je dobiti besplatnu uslugu od Preventivnog centra pri Zavodu za osiguranje od nesreća na radu (Preventive Centre of the Work Accident Institution – AUVA).

Središnja inspekcija rada pri Federalnom ministarstvu za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača svake godine sastavlja popis centara za podršku u zaštiti i medicini rada koji šalje i udruge poslodavaca i radnika.

Podrška stručnjaka za prevenciju ne otklanja obvezu poslodavaca da se drže regulative o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu. Zakon ne dopušta prebacivanje odgovornosti poslodavca na stručnjake za prevenciju.

SIGURNOST: Sve je dobro dok ide dobro. No, događaju se i ozljede na radu, lakše, teže, skupne te nažalost i smrtno. Molimo Vas da nam prikazete algoritam evidentiranja i priznavanja ozljeda na radu, tko ih priznaje te okvirne statističke podatke o ozljedama na radu u Austriji. Također nas zanima kako postupaju različiti sudionici u zaštiti na radu nakon ozljede. (Rado ćemo objaviti tablični prikaz statistike ozljeda na radu prema djelatnostima).

RITZBERGER-MOSER: Nesreće na radu i profesionalne bolesti pokriva osiguranje od nesreća. Kompenzacija se može zatražiti ako je utvrđena uzročna veza između osiguranog incidenta i osigurane radnje.

Nesreće na radu su nesreće koje nastaju u prostornoj, vremenskoj i uzročnoj vezi s osigurnim zanimanjem ili osposobljavanjem. Također su obuhvaćene nesreće vezane za pristupne putove i druge radnje vezane za osigurano zanimanje ili osposobljavanje.

Neke nesreće definiraju se kao nesreće na radu čak i ako se dogode osobama bez osiguranja. To su nesreće poput npr. spašavanja druge osobe u smrtnoj opasnosti ili tijekom doniranja krvi, kao i nesreće koje dožive članovi i pridruženi članovi agencija za pomoć dok su na radu.

Stopa nesreća na radu u 2013. iznosila je 305 (broj nesreća na 10.000 zaposlenih) i u stalnom je padu zadnjih godina. Ovo vrijedi i za broj smrtnih nesreća: Austrija je u 2013. imala 98 nesreća sa smrtnim ishodom (=0.1 % ukupnog broja nesreća na radu).

Profesionalne bolesti su poremećaji i stanja uzrokovani osiguranom aktivnošću. Iscrpan popis profesionalnih bolesti može se naći u Općem zakonu o socijalnom osiguranju (ASVG). Međutim, postoji i jedna odredba koja navodi da i bolesti koje nisu navedene u popisu mogu također biti obuhvaćene.

Nastanak nesreće na radu ili profesionalne bolesti mora se prijaviti odgovarajućem osiguravatelju u roku od 5 dana ako nastane bolest ili nesposobnost za rad dulja od 3 dana ili u slučaju smrti. Naknada može biti umanjena ako se rok ne poštuje.

SIGURNOST: Još bismo Vas željeli upitati o sustavu osiguranja od ozljeda na radu i zdravstvenog osiguranja, pravu radnika na odštetu u slučaju ozljede, obvezama poslodavaca, inspekcija, sudova i sudske prakse.

RITZBERGER-MOSER: Ako radnik nije sposoban za rad zbog bolesti ili nesreće, ima pravo na neprekidnu isplatu plaće od poslodavca određeno vrijeme (od 6 do 12 tjedana). Trajanje ovisi o duljini staža kod poslodavca. Nakon isteka toga vremena, radnik ima pravo naknade za bolovanje koju plaća zdravstveno osiguranje.

Ako radnik nije sposoban za rad zbog nesreće ili profesionalne bolesti, ima pravo na neprekidnu isplatu pune plaće najdulje 8 tjedana. To se pravo produljuje na 10 tjedana nakon 16 godina staža.

Socijalno osiguranje u Austriji temelji se na načelima obveznog osiguranja, solidarnosti i autonomnosti. Financira se većim dijelom iz doprinosa koje uplaćuju poslodavci i zaposleni prema

sustavu plaćash dok radiš. Socijalno osiguranje u užem smislu sastoji se od tri sustava: mirovinsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, osiguranje od nesreća na radu.

Osiguranje od nesreća na radu uključuje: sprečavanje nesreća na radu i profesionalnih bolesti, medicinsku skrb na radnom mjestu, prvu pomoć u slučaju nesreće na radu, liječenje žrtva nesreća, rehabilitaciju, isplatu naknade žrtvama nesreća i profesionalnih bolesti.

Osiguravatelji za nesreće na radu pružaju svoje usluge članstvu od 6 milijuna osiguranih članova (od toga 3.3 milijuna zaposlenih). Ako incident nije sam po sebi nesreća na radu, žrtve će svejedno imati zaštitu sustava socijalnog osiguranja. Gotovo svi austrijski građani obuhvaćeni su osiguranjem za slučaj nesreće izvan radnog mjesta pri zdravstvenom i mirovinskom osiguranju.

Osiguravatelji za nesreće na radu zakonski su obvezni pružati usluge za sprečavanje nesreća na radu i profesionalnih bolesti.

Njihovi stručnjaci godišnje pregledaju izvješća o gotovo 200.000 slučajeva nesreća i obavještavaju sve sudionike o nalazima budući da se sigurnost može poboljšati samo ako svi sudionici preuzmu odgovornost i djeluju proaktivno. Svi mogu i moraju biti aktivno uključeni u sprečavanje nesreća.

Pored usluga medicinskih službi, novčane naknade su jedna od važnih stavki koju obuhvaća osiguranje od nesreće. Iako novac ne može promijeniti što se dogodilo, može pomoći žrtvama da budu novčano neovisne i da mogu voditi život kakav žele. Isplaćuju se invalidske mirovine kao naknada za gubitak radne sposobnosti nakon nesreće ili bolesti. Visina naknade ovisi o stupnju gubitka radne sposobnosti, a izračunava se pomoću opće primjenjivih smjernica. Osigurana razina zaštite je u svim slučajevima vrlo visoka.

Umjesto invalidske mirovine, osiguravatelj se može odlučiti za jednokratnu isplatu ako posljedice ozljede nisu ozbiljne i ako vjeruje da se s njima može živjeti. Ako je ishod nesreće 100 % gubitak sposobnosti zarađivanja za život,

osiguravatelj će ponuditi trajnu naknadu za njegovatelja. Visina naknade se određuje stvarnim opsegom potrebne brige za ozlijeđenoga. Uzima se u obzir i naknada koju isplaćuje mirovinsko osiguranje i/ili naknada koju plaća država. Ova je naknada jednokratna i obuhvaća gubitke koji nisu pokriveni invalidskom mirovinom. Postoji mogućnost naknade za slučaj nesreće zbog nemara, i to za sljedeće:

- Osigurani incident (nesreća ili obolijevanje) dogodio se zbog grubog kršenja pravila sigurnosti i zaštite zdravlja od treće strane.
- Osigurani incident rezultirao je značajnim i trajnim fizičkim ili mentalnim oštećenjem radne sposobnosti osiguranika.
- Osiguranik također ima pravo zatražiti invalidsku mirovinu kao rezultat osiguranog incidenta.

SIGURNOST: Srdačno zahvaljujemo na gostovanju i molimo da spomenete ono što smo propustili pitati, a smatrate važnim za sustav zaštite na radu u Austriji. Također bi nas razveselila Vaša poruka našim čitateljima.

RITZBERGER-MOSER: Pokušavamo riješiti stare i nove izazove u zaštiti na radu umrežavanjem s najrazličitijim partnerima iz tog područja. Uz zakonske obveze vlasti i sustava socijalnog osiguranja da rade zajedno i obveznim redovitim savjetovanjem s društvenim partnerima, dobrotvoljna je suradnja također ojačala.

Od 2007. provode se višekratne godišnje nacionalne zaštitne strategije u kojima sudjeluju svi nacionalni akteri iz područja zaštite na radu. Glavno je nastojanje spriječiti nesreće na radu i profesionalne bolesti, provoditi procjene rizika, podići svijest o zaštiti na radu i provoditi početnu i naprednu poduku iz zaštite na radu.

Prošle godine, 2013. stupila je na snagu dopuna Zakona o zaštiti na radu s težištem na psihosocijalnim rizicima na radnom mjestu. Dopuna izričito govori da psihosocijalni rizici moraju biti uključeni u procjenu rizika. Nakon uvođenja dopune mnogo se raspravljalo o njezinoj provedbi u tvrtkama, a inspekcije za rad trudile su se pružiti podršku i savjetovati poslodavce i za-

poslene o pitanjima iz tog područja. Uvjerena sam da je potrebno razmotriti ne samo fizičke opasnosti, već i psihosocijalne rizike na radnom mjestu ako želimo poboljšati radne uvjete i pridonijeti održanju što je moguće dulje radne sposobnosti zaposlenih.

SIGURNOST: Hvala Vam poštovana dr. Ritsberger-Moser. Vaše gostovanje u 'SIGURNOSTI' je izravno unapređenje zaštite na radu za sve naše čitateljice i čitatelje. Vama i svim zaposlenicima u Austriji želimo siguran, uspješan i ugodan rad!

Tablica 1. Prijavljene i prihvaćene nesreće na radu (bez nesreća na putu prema radnom mjestu i natrag) 2013., AUYA, 2013., po sektorima i vrstama nesreća

		Nepoznate i neodređene vrste ozljeda	Bra i površinske ozljede	Prijelomi kostiju	Rezaenja, nategnuća	Traumske amputacije (gubitak dijelova tijela)	Potresi mozga i unutarnje ozljede	Opakline i promrzline	Otrovanja i infekcije	Utapanja i gašenja	Užasi zrakla, vibracija i pritiska	Užasi električnih, temperaturno, optički i zračenja	Suk	Višestruke ozljede	Ostale ozljede koje nisu navedene pod drugim naslovima	Sve vrste ozljeda
Nije relevantno	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	29	277	150	174	4	8	18	1	-	2	1	1	23	1	689
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	214	1.519	395	617	13	24	79	27	-	9	8	5	118	2	3.030
Nepoznato	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	8	100	46	41	-	3	5	1	-	-	-	1	8	-	213
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	20	333	89	93	2	5	11	4	-	-	-	3	23	-	583
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	20	263	134	90	12	14	2	-	1	1	-	2	22	-	561
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	29	513	175	166	18	21	2	1	1	1	1	4	39	1	972
Rudarstvo i rad u kamenolomu	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	2	63	34	32	2	1	5	-	-	-	-	1	9	1	150
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	2	95	38	41	2	2	6	2	-	-	-	1	11	1	201
Proizvodnja	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	401	8.886	2.160	2.237	172	86	396	14	-	8	3	10	361	22	14.756
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	517	13.274	2.633	3.031	201	108	617	37	-	18	36	31	541	29	21.073
Električna postrojenja, opskrba plinom, parom i klimatizacijom	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	12	167	67	93	3	4	15	1	-	-	-	2	10	-	374
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	20	348	83	163	4	5	23	6	-	-	2	5	20	1	680
Opslaba vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i popravci	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	23	280	89	123	4	6	8	3	-	1	1	2	15	-	555
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	29	458	108	182	4	9	21	3	-	1	3	4	22	-	844
Građevinarstvo	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	315	6.411	1.954	2.056	111	100	170	7	1	8	3	12	408	26	11.582
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	460	10.587	2.430	2.964	135	131	260	21	1	12	20	28	556	32	17.637
Veleprodaja i maloprodaja, popravci automobila i motora	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	244	4.258	1.146	1.270	49	72	106	5	1	11	1	4	214	13	7.394
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	380	8.227	1.571	2.241	69	114	208	21	1	17	5	20	379	21	13.274
Prijevoz i skladištenje	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	97	1.185	590	769	20	50	22	4	-	2	-	7	173	3	2.922
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	152	2.320	746	1.249	26	70	36	7	-	5	1	19	289	8	4.928
Smještaj i posluživanje hrane	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	64	1.482	349	425	7	24	163	2	-	1	-	3	106	19	2.645
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	116	3.353	544	828	13	39	313	3	-	1	3	8	214	22	5.457
Informacijske i komunikacijske aktivnosti	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	5	74	38	51	1	2	-	-	-	-	-	10	1	182	
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	12	224	70	116	1	3	1	-	-	-	-	-	22	2	451
Novčarstvo i osiguranje	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	13	76	57	72	-	5	1	-	-	-	-	1	10	1	236
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	17	197	74	159	-	6	5	-	-	-	-	3	21	1	483
Prodaja nekretnina	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	7	140	68	66	1	4	3	1	-	-	-	-	16	-	306
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	12	291	99	128	1	8	4	1	-	-	-	1	33	-	578
Strukovna, znanstvena i tehnička zanimanja	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	16	206	108	143	1	2	10	-	-	-	-	-	26	-	512
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	29	615	205	307	1	10	26	4	-	1	2	-	60	-	1.260
Administracija i usluge podrške	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	133	2.634	819	840	35	41	70	4	1	5	1	2	201	7	4.793
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	221	5.031	1.012	1.371	43	61	147	17	1	6	1	9	311	9	8.240
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	61	797	327	456	11	20	31	6	-	1	-	-	76	2	1.788
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	151	2.637	458	853	16	33	87	29	1	4	3	5	159	4	4.440
Obrazovanje	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	15	182	80	101	2	8	5	-	-	-	-	-	8	-	401
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	35	480	117	205	2	14	16	3	-	2	1	3	18	1	897
Zdravstvo i socijalna zaštita	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	82	874	298	554	5	25	54	2	-	1	-	2	79	4	1.980
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	260	3.853	474	1.075	7	48	131	24	-	1	2	12	223	8	6.118
Umjetnost, zabava i rekreacija	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	17	183	105	225	3	19	5	-	-	1	-	1	23	1	583
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	37	580	186	422	4	27	8	-	-	5	-	3	43	1	1.316
Ostale uslužne aktivnosti	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	24	322	119	132	4	12	23	-	-	-	-	2	19	2	659
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	44	759	194	283	9	16	37	1	-	-	-	6	36	2	1.387
Rad u kućanstvu; razne proizvodne i uslužne radnje u kućanstvu	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	5
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	-	8	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	19
Rad u organizacijama i tijelima izvan teritorija	tri ili više dana odsutnosti ili smrtni ishod	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	sve prijavljene i prihvaćene nesreće	-	3	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	9
UKUPNO		2.757	55.705	11.710	16.500	571	754	2.038	211	5	83	88	170	3.140	145	93.877

Tablica 2. Prihvaćene profesionalne bolesti u 2013. za zaposlene u pojedinim granama

	Sve profesionalne bolesti	Bolesti uzrokovane zvom ili živinim spojevima	Bolesti uzrokovane benzonom ili hemodinamnim tvarima	Bolesti uzrokovane ugljičnim monoksidom	Bolesti prouzročene ionizirajućim zračenjem	Rak ili drugi tumori, promjene na sluznici urinarnog trakta prouzročene aromatskim aminima	kožne bolesti	Ozljede rucnog zgloba i druge ozljede uzrokovane jakim vibracijama	Vibracije perifernih žilava	Bolesti uzrokovane vibracijama, poremećaji u mišićima	Lezije meniska kod rudača	Pluće bolesti (konioze) uzrokovane fibrogenom mineralnom prašinom (silikoza, antrakozilikoza)	Plućna konioza, silikotuberkuloza	Plućna konioza uzrokovana nefibrogenom mineralnom prašinom	Azbestoza	Rak uzrokovan azbestom	Astma uzrokovana agensima i iritirajućim tvarima na radu	Bolesti ouba uzrokovane kiselinom	Oštećenja sluha zbog buke	Tropička bolest, tifus	Zarazne bolesti	Bolesti prenosive sa životinja na čovjeka	Bolesti pluća uzrokovane aluminijem	Bolesti bronhija i pluća uzrokovane prašinom tvrdih metala	Bolesti bronhija i pluća uzrokovane pamučnom prašinom	Bolesti uzrokovane ubodima krpelja	
UKUPNO	1.327	1	1	1	1	178	6	4	6	20	4	2	22	111	60	8	705	2	19	55	3	15	2	5	1	1	
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	18	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-	2
Rudarstvo i rad u kamenolomu	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Proizvodnja	520	-	-	-	-	-	47	4	-	-	-	2	-	-	12	42	45	4	319	2	-	-	1	36	6	-	
Električna postrojenja, opskrba plinom, parom i klimatizacijom	13	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	6	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Opskrba vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i popravci	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
Gradevinarstvo	219	-	-	-	-	-	15	1	-	4	5	-	3	1	1	20	-	-	157	-	-	1	-	9	1	-	
Veleprodaja i maloprodaja, popravci automobila i motora	86	-	-	-	-	-	14	-	1	2	-	-	-	-	1	8	8	-	48	-	-	-	-	4	-	-	
Prijevoz i skladištenje	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	25	-	-	-	-	-	1	-	
Smještaj i posluživanje hrane	32	-	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
Informacijske i komunikacijske aktivnosti	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Novčarstvo i osiguranje	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prodaja nekretnina	9	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	
Strukovna, znanstvena i tehnička zanimanja	20	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-	8	-	-	-	-	-	1	-	
Administracija i usluge podrške	49	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	28	-	-	-	-	2	-	-		
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	48	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	36	-	2	-	-	3	-	1		
Obrazovanje	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Zdravstvo i socijalna zaštita	26	1	-	1	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	3	-	5	-	-	-	-	-	-	
Umjetnost, zabava i rekreacija	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ostale uslužne aktivnosti	59	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	5	-	-	-	-	2	-		
Nepoznato	147	-	1	-	1	11	11	2	-	1	2	8	4	1	5	29	2	1	69	-	-	-	-	5	2	1	
Nije relevantno	30	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	6	-	15	-	-	1	-	-	

Poštovane kolegice i poštovani kolege!

Pažljivo čitajući ovaj intervju može se reći da on proizvodi posebnu dodanu vrijednost za zaštitu na radu!!! Na ovu tvrdnju upućuje nas završna poruka naše gošće dr. Anne Ritzberger-Moser koja otvara prostor za suradnju svih sudionika u zaštiti na radu s ciljem međusobnog uvažavanja i osobnog doprinosa unapređenju zaštite na radu. Vjerujem da ćete se složiti da su „fizički i psihosocijalni rizici“ koji se pojavljuju na radnim mjestima u našem vremenu, promatrani zajedno, jedan novi izazov za daljnji razvoj zaštite na radu koji pak trebamo zdušno prihvatiti u svojem svakodnevnom profesionalnom radu. Također je za istaknuti da su navodi o postojećem stanju i razvoju zaštite na radu u Austriji, od sredine 19. stoljeća pa do danas, potkrijepljeni izvorima.

*Tome razmišljanju pridonosi prihvaćanje činjenice da samo **Zdrav** radnik koji **Zna** svoj posao i koji je **Zadovoljan** može raditi na siguran i učinkovit način što je ujedno i glavna svrha i zadaća zakona o zaštiti na radu i ujedno i najbolja preventivna mjera. To se napose odnosi na stjecanje znanja o zaštiti na radu mladih zaposlenika i jednako tako, ako ne i više, na očuvanje zaštite zdravlja i sigurnosti starijih zaposlenika koji svojim iskustvom, bez istaknutih pritisaka i intenzivnog stresa, mogu tome znatno pridonijeti.*

Motreći pri tome temeljne institute sustava zaštite na radu u Austriji, i uspoređujući ih s našom dosadašnjom praksom, da se zaključiti da unatoč sličnostima koje proizlaze iz direktiva EU-a i međunarodnih konvencija o zaštiti na radu, postoje i razlike u provedbi zaštite na radu. Naš novi Zakon o zaštiti na radu (N.N., br. 71/14.) također nam otvara nove mogućnosti daljnjih unapređenja. Vrijeme tranzicije od postojećeg stanja zaštite na radu uređenog prema prethodnome Zakonu do rješenja koja nam nudi novi Zakon i njegovi provedbeni propisi koje očekujemo, prilika su za to. Ne propustimo je!

S poštovanjem,

Gost-urednik: mr. Paško Melvan, dipl. ing. stroj.